

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 671/2025
05.06.2025.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 298. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Дејана Добросављевића и Немање Говедарице, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К.бр.75/24 од 22.11.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 46/25 од 05.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 05.06.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Дејана Добросављевића и Немање Говедарице, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К.бр.75/24 од 22.11.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 46/25 од 05.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К.бр.75/24 од 22.11.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 298. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању у трајању од две године, у коју казну му је сходно члану 63. КЗ урачунато време проведено у притвору почев од 25.02.2024. године па надаље.

Истом пресудом је на основу члана 86. КЗ окривљеном изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од две године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. На основу члана 261., 262. и 264. ЗКП окривљени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка суду, о чијој висини ће суд одлучити накнадним решењем, као и да на име паушала надокнади износ од 15.000,00 динара, у року од тридесет дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 46/25 од 05.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба бранилаца окривљеног АА и потврђена пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К.бр.75/24 од 22.11.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Дејан Добросављевић и Немања Говедарица, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Дејана Добросављевића и Немање Говедарице је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП браниоци окривљеног истичу да је из изреке првостепене пресуде нејасно да ли је окривљени осуђен за прекршај или за кривично дело, из разлога што суд у изреци наводи да је окривљени АА крив што је „супротно члану 332. став 2. тачка 7) ЗОБС у вези члана 42 став 1 ЗОБС, управљао путничким моторним возилом“, а да је чланом 332. став 2. ЗОБС прописано да „уколико је лице извршењем прекршаја из става 1. овог члана изазвало непосредну опасност за другог учесника у саобраћају или проузроковало саобраћајну незгоду...“. По оцени бранилаца, суд није могао позивањем на наведени члан да окривљеног огласи кривим за извршење кривичног дела, већ је против њега могао бити вођен само прекршајни поступак, а како код кривичног дела са бланкетном диспозицијом постоји међузависност и неодвојивост бланкетне диспозиције и материјално-правног прописа на које се она позива, то је неопходно да суд у изреци пресуде наведе и материјалноправни пропис од којег зависи постојање тог дела и кривичне одговорности. Браниоци још истичу да се у изреци првостепене пресуде наводи и да је окривљени АА поступио противно члану 42. став 1. ЗОБС односно да није прилагодио брзину кретања возила у конкретним саобраћајним условима, али је истовремено изостављен други део наведеног законског прописа који гласи да прилагођавање брзине треба бити у функцији заустављања возила пред препреком коју возач под датим саобраћајним условима треба да предвиди или претпостави. На овај начин је изостављено је да ли је препрека у виду појаве пешака са леве стране за окривљеног могла бити очекивана и претпостављена те самим тим да ли је брзина кретања његовог возила била прилагођена избегавању те препреке. У оваквој ситуацији суд је погрешно применио бланкетни пропис и погрешно квалификовао правну природу евентуалне грешке окривљеног у саобраћају, чиме је дошло до повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2 КЗ.

Одредбом члана 41. став 2. тачка 4) Закона о безбедности саобраћаја на путевима је прописано да се под насилничком вођњом сматра и управљање возилом у стању потпуне алкохолисаности(више од 2,00 мг/мл).

Одредбом члана 42. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима је прописано да је возач дужан да брзину кретања возила прилагоди особинама и стању пута, видљивости, прегледности, атмосферским приликама, стању возила и терета, густини саобраћаја, и другим саобраћајним условима, тако да возило може може благовремено да заустави пред сваком препреком коју под датим околностима може да види или има разлога да предвиди, односно да возилом управља на начин којим не угрожава безбедност саобраћаја.

Одредбом члана 332. став 1. тачка 7) истог закона је прописано да ће се новчаном казном у износу од 10.000 до 20.000 динара казнити за прекршај лице које поступи супротно одредби члана 42. став 1. тог закона.

Одредбом члана члана 289. став 1. КЗ је прописано да учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара, казниће се затвором до три године.

Одредбом члана 297. став 2. КЗ је прописано да ако је услед дела из члана 289. став 1. КЗ наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Изреком пресуде Вишег суда у Сремској Митровици К.бр.75/24 од 22.11.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је дана 25.02.2024. године, око 17.45 часова, у Новој Пазови, у улици ..., наспрам кућног броја ..., када је коловоз био мокар због воде на путу, јер је падала киша, видљивост због сумрака смањена, због делимичног осветљења уличном расветом, неприлагодивши своју брзину кретања возила поменутих условима на путу и атмосферским приликама, супротно члану 332 став 2. тачка 7) ЗОБС на путевима, у вези члана 42. став 1. ЗОБС на путевима, управљао путничким моторним возилом марке „...“, рег. ознаке ..., крећући се из правца Батајнице у смеру ка Старој Пазови, а противно одредбама члана 41. став 2. тачка 4) ЗОБС на путевима Републике Србије, у стању потпуне алкохолисаности од 2,54 мг/мл алкохола у организму, непоказујући обзир према безбедности осталих учесника у саобраћају, када је био способан да схвати значај свог дела, као и да управља својим поступцима, а при чему је био свестан да на тај начин тиме угрожава јавни саобраћај и доводи у опасност животе и тело људи, па је ипак на то пристао, услед чега је предњим десним делом свог возила којим је управљао ударио пешака оштећеног, а сада покојног ББ, који му је долазио са леве стране и био окренут својом десном бочном страном ка наилазећем возилу у тренутку примарног контакта са предњим браником возила, одбацивши га од силине ударца у земљани канал поред пута са десне стране, у смеру кретања возила којим је управљао, при чему је примарни контакт након предњег браника возила са телом пешака био тако што је набачен на горњи део возила, тј. поклопца мотора, а након тога на предње ветробранско стакло и

десни стуб крова возила и то на предње ветробранско стакло и десни стуб крова возила, након чега је одбачен унапред, у десну страну, а при чему се кретао најмање од 50 км/х, без употребе кочница, а исту незгоду је могао избећи скидањем ноге са папучице гаса лаганим кочењем возила или измицањем у леву страну од најмање 1 метар, благим успоравањем возила или измицањем возила у леву страну за најмање 1,0 метар, а како до контакта не би дошло, иако је опасну ситуацију створио сада покојни пешак, јер је започео прелазак улице у тренутку када за то нису постојали безбедни услови, али се пропусти окривљеног огледа у погледу нереаговања на опасну ситуацију тако што је требао успорити возило и измаћи се у леву страну како до контакта не би дошло, при чему је окривљени био свестан да услед такве његове вожње може наступити смрт код оштећеног, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће то моћи спречити, па је услед задобијених механичких повреда код оштећеног ББ, а које се огледају у вишеструком нагњечењу ткива великог мозга и можданог стабла насталих у склопу повређивања главе – преломом крова и основице лобање, код оштећеног ББ и поред указане медицинске помоћи наступила је смрт, а која је у директној узрочно-последичној вези са задобијеним повредама, при чему је био свестан да је његово дело забрањено, чиме је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези чл. 289 ст. 1. КЗ.

У конкретном случају, окривљени АА је оглашен кривим да је у време када је коловоз био мокар због воде на путу, јер је падала киша, а видљивост због сумрака смањена, због делимичног осветљења уличном расветом, неприладовши своју брзину кретања возила поменутих условима на путу и атмосферским приликама, управљао путничким моторним возилом крећући се из правца Батајнице у смеру ка Старој Пазови у стању потпуне алкохолисаности од 2,54 мг/мл алкохола у организму, непоказујући обзир према безбедности осталих учесника у саобраћају, када је био способан да схвати значај свог дела, као и да управља својим поступцима, а при чему је био свестан да на тај начин тиме угрожава јавни саобраћај и доводи у опасност животе и тело људи, па је ипак на то пристао, при чему је окривљени био свестан да услед такве његове вожње може наступити смрт код оштећеног, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће то моћи спречити, као и да је услед задобијених повреда код оштећеног ББ наступила смрт, а која је у директној узрочно-последичној вези са задобијеним повредама, при чему је окривљени био свестан да је његово дело забрањено, па су по оцени Врховног суда наведени сви објективни и субјективни елементи кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим.

Чињеница да је у изреци пресуде наведена одредба члана 332. став 2. тачка 7) ЗОБС не значи да се у свим наведеним предузетим радњама окривљеног, а наиме управљање возилом брзином која није била прилагођена и насилничком вожњом, стичу елементи прекршаја, из разлога што су у изреци пресуде описани сви елементи бића кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, те је јасно прецизиран субјективни однос окривљеног према извршеном кривичном делу, тако што је у односу на кривично дело из члана 289. став 1. КЗ поступао са умишљајем, а у односу на тежу последицу прописану чланом 297. став 2. КЗ поступао из нехата, јасно су наведене бланкетне норме које је окривљени повредио и на тај начин прецизирано којих се

саобраћајних прописа окривљени није придржавао, а то су одредбе члана 41. став 2. тачка 4) и 42. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Стога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Дејана Добросављевића и Немање Говедарице, којима се истиче да опис радње извршења дела не садржи елементе предметног кривичног дела и да се у радњама окривљеног евентуално стичу елементи прекршаја, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева браниоци окривљеног истичу да из налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке Драгана Девића произилази да је опасну ситуацију створио пешак када је започео прелазак улице у тренутку када за то нису постојали безбедни услови, да возач односно окривљени није могао да уочи пешака када је започео прелазак, као и да чињеница стања алкохолисаности окривљеног може бити од значаја за утврђивање одговорности и правне квалификације дела тек када би се на поуздан начин утврдило да је окривљени поступао противно члану 23 ЗОБС, јер одбрана сматра да се кршење саобраћајног прописа од стране окривљеног АА не може подвести под члан 42. став 1. ЗОБС, а како то стоји у изреци пресуде.

По оцени Врховног суда, у овом делу браниоци окривљеног суштински оспоравају утврђено чињенично стање односно повреду закона из члана 440. ЗКП, полемичући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

Браниоци окривљеног истичу и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, наводима да је изрека пресуде неразумљива.

Како повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) и 440. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић